

Załącznik
do Uchwały Nr X/59/2011
Rady Powiatu Leżajskiego
z dnia 15 czerwca 2011 r.

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W ZAKRESIE REHABILITACJI SPOŁECZNEJ
REHABILITACJI ZAWODOWEJ I ZATRUDNIANIA
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2011 – 2016**

Leżajsk, czerwiec 2011 r.

SPIS TREŚCI

I.					Wstęp	s. 3
II.	Osoby	niepełnosprawne	w	Powiecie	Leżajskim	s. 5
III.	Cele	Programu	i	ich	realizacja	s. 11
IV.		Adresaci			Programu	s. 19
V.		Partnerzy			Programu	s. 19
VI.		Finansowanie			Programu	s. 20
VII.	Monitorowanie	i	sprawozdawczość	z	realizacji	Programu s. 20
VIII.					Zakończenie	s. 21

I. WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz. U. 2010 nr 214 poz. 1407 z późn. zm.), niepełnosprawność oznacza „trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy”. Mimo, iż tak zdefiniowana niepełnosprawność wskazuje na pewne ograniczenia co do możliwości osób niepełnosprawnych, to jednak środowiska tych osób od wielu lat walczą o przestrzeganie podstawowych praw oraz pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, rozumianego jako pełnienie ról społecznych oraz pokonywanie barier, w szczególności psychologicznych, architektonicznych, urbanistycznych, transportowych i w komunikowaniu się.

W związku z tym, iż osoby niepełnosprawne stanowią jedną z grup szczególnie narażonych na dyskryminację oraz wykluczenie społeczne, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 1 sierpnia 1997 r. Uchwalił Kartę Praw Osób Niepełnosprawnych, która stanowi m.in., iż: „osoby niepełnosprawne, czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji”.

Oznacza to w szczególności prawo osób niepełnosprawnych do:

- 1) dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- 2) dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
- 3) dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną,
- 4) nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej,
- 5) pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
- 6) pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga - prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,

7) zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym,

8) życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym:

- dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej,
- swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu,
- dostępu do informacji,
- możliwości komunikacji międzyludzkiej,

9) posiadania samorządnej reprezentacji swego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,

10) pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

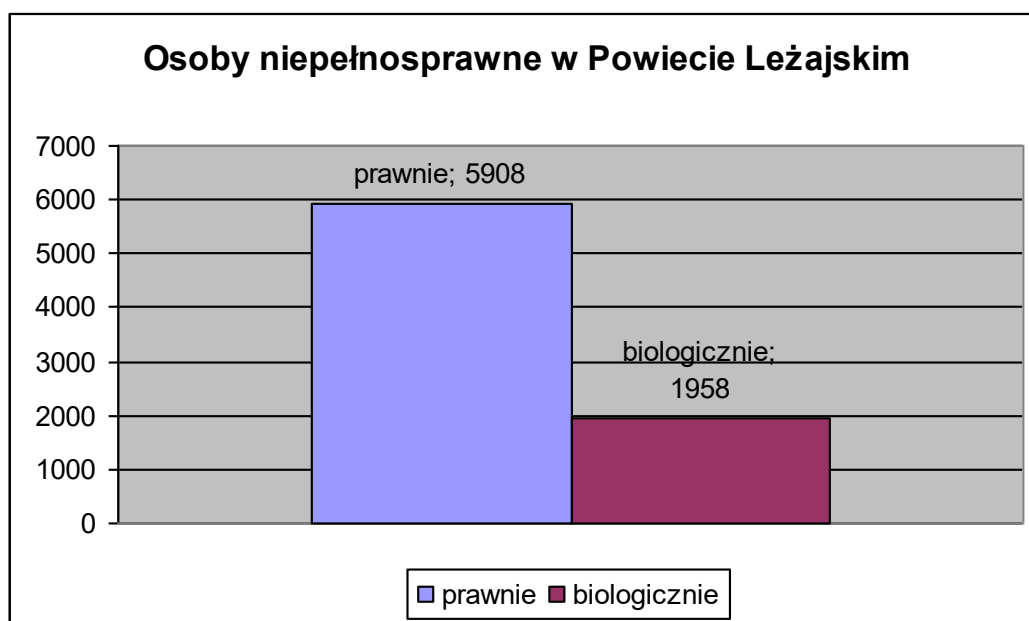
Powyższe prawa wynikają z Konstytucji, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji Praw Dziecka, Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych oraz aktów prawa międzynarodowego i wewnętrznego.

Niniejszy Program jest dokumentem zarówno służącym realizacji podstawowych praw osób niepełnosprawnych, jak i wykonaniem delegacji zawartej w art. 35 a ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

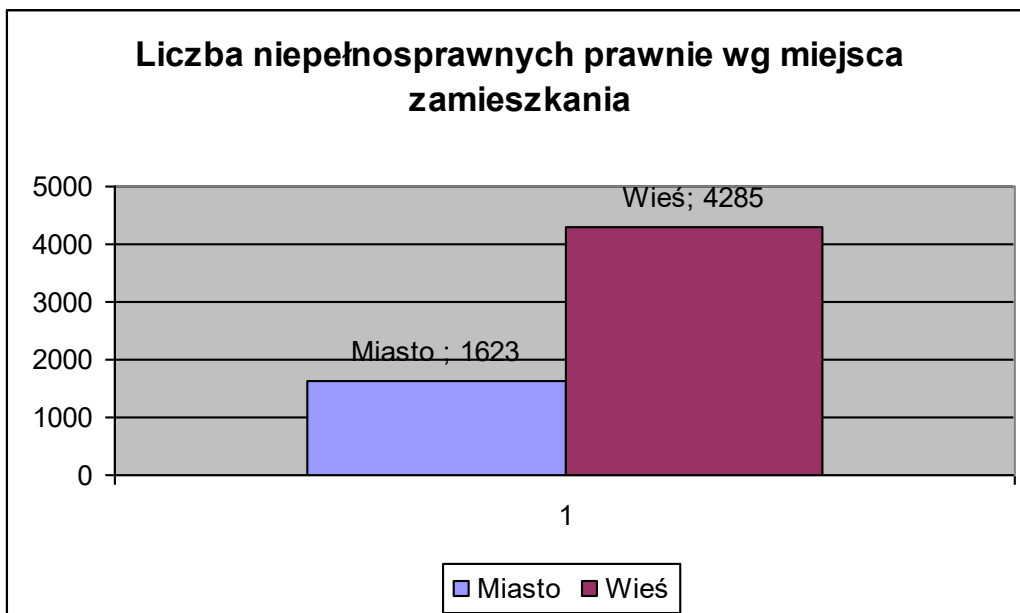
II. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE W POWIECIE LEŻAJSKIM

Z danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. wynika, że w Powiecie Leżajskim mieszka 7866 osób niepełnosprawnych, w tym 5908 osób niepełnosprawnych prawnie (posiadających aktualne orzeczenie wydane przez odpowiedni organ) i 1958 niepełnosprawnych biologicznie (osoby bez orzeczenia, które deklarowały ograniczoną zdolność do wykonywania podstawowych czynności). Dane te są ostatnimi pełnymi danymi dotyczącymi osób niepełnosprawnych zarówno w naszym powiecie, jak i w kraju. Są to zapewne dane niepełne, gdyż zgodnie z nimi odsetek osób niepełnosprawnych prawnie w powiecie leżajskim wynosi 8,5% ogółu mieszkańców, przy średniej krajowej 11,71% i średniej wojewódzkiej 11,82%. Powyższe dane należy więc traktować jako dane szacunkowe.

Zdecydowanie większa liczba niepełnosprawnych prawnie mieszka na wsi (prawie

73%).

Większość niepełnosprawnych jest niestowarzyszona, gdyż stowarzyszenia i organizacje osób niepełnosprawnych w ramach swoich struktur skupiają jedynie ok. 300 osób. Należą do nich:

1. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo w Leżajsku.
2. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Grodzisku Dolnym.
3. Stowarzyszenie „Integracja bez Granic” w Sarzynie.
4. Stowarzyszenie „Dobry Dom” w Woli Zarczyckiej.
5. Polski Związek Niewidomych i Niedowidzących Koło Powiatowe w Leżajsku.

6. Caritas Archidiecezji Przemyskiej Oddział Leżajsk.
7. Stowarzyszenie „Nie Dzieli Nas Nic” w Leżajsku.

Na terenie powiatu istnieją dwie placówki opieki całodobowej, tj. Dom Pomocy Społecznej w Brzozie Królewskiej, przeznaczony dla 65 osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych oraz Dom Pomocy Społecznej w Piskorowicach-Mołyniach dla 86 osób przewlekle psychicznie chorych.

Placówkami pobytu dziennego są:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Leżajsku
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Jelnej
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarzynie
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach.

Szkolnictwo specjalne prowadzone jest przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Leżajsku kształcący w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole zawodowej oraz umożliwiający zamieszkanie w internacie. Podobne funkcje realizuje Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Laszczynach do którego obecnie uczęszcza 51 dzieci z upośledzeniem umysłowym głębokim, znacznym i umiarkowanym sprzężonym.

Od grudnia 2005 r. funkcjonuje Zakład Aktywności Zawodowej w Nowej Sarzynie, prowadzący działalność dla ok. 30 osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym lub umiarkowanym w ramach warsztatów: wikliniarskiego, stolarskiego i rzemiosł różnych.

Od tego samego czasu funkcjonuje również Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych „Sprawnym być” dla osób niepełnosprawnych prawnie. Dysponuje ona ok. 100 rodzajami sprzętu rehabilitacyjnego, jak również zapewnia możliwość skorzystania z konsultacji rehabilitanta. W ramach SP ZOZ w Leżajsku funkcjonuje Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla osób przewlekle chorych.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych podejmują również instytucje gminne i powiatowe, do których zalicza się:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Leżajsku.
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie.
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym.
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuryłówce.
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku w tym:
 - a) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
 - b) Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
7. Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku.
8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Leżajsku.
9. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Leżajsku.

Powiatowe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej oraz zawodowej i zatrudniania osób niepełnosprawnych realizują Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku i Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku.

Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowań udzielanych przez PCPR w Leżajsku:

Rok	Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	Dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych
2008	274 w tym: - osobom niepełnosprawnym: 194 - opiekunom: 80	371	14
2009	213 w tym: - osobom niepełnosprawnym: 148 - opiekunom: 65	471	9
2010	174 w tym: - osobom niepełnosprawnym: 114 - opiekunom: 60	392	6

Powodem, dla którego w ostatnich latach zmniejszała się ilość przyznawanych dofinansowań, było sukcesywne zmniejszanie środków PFRON, z których są one przyznawane. O ile w 2008 r. Powiat Leżajski mógł wydatkować na powyższe dofinansowania kwotę 654 657 zł, o tyle w roku 2008 była to kwota 452 235 zł, a w 2010 r. już tylko 286 047 zł.

Bardzo ważnym problemem związanym z osobami niepełnosprawnymi, jest ich sytuacja na rynku pracy. Wśród osób niepełnosprawnych niemal 80% osób jest biernych zawodowo, mimo iż w ostatnich latach nastąpiła w tym zakresie wyraźna poprawa. Przyczyn tego niepożądanego stanu rzeczy jest wiele. Najczęstszymi przeszkodami utrudniającymi zatrudnianie osób niepełnosprawnych są:

- stan zdrowia
- przeciwwskazania lekarskie
- niewystarczające kwalifikacje (osoby niepełnosprawne są wciąż znacznie gorzej wykształcone od ogółu społeczeństwa)
- brak stażu
- mała aktywność w poszukiwaniu pracy
- niska motywacja finansowa, zwłaszcza u osób posiadających świadczenia z tytułu niepełnosprawności.

Brak zatrudnienia niesie za sobą wiele negatywnych skutków, takich jak: zubożenie materialne, zagrożenie wykluczeniem społecznym, brak wiary we własne możliwości, zaniżona samoocena, poczucie nieprzydatności społecznej. Dlatego niezmiernie ważnym jest podejmowanie wszelkich działań przyczyniających się do zwiększenia aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP w Leżajsku według stanu na dzień 31.12.2010 r. z podziałem na status oraz płeć

Ilość zarejestrowanych ogółem	Bezrobotni	Poszukujący pracy	Kobiety		Mężczyźni	
			Bezrobotne	Poszukujące pracy	Bezrobotni	Poszukujący pracy
202	146	56	70	27	76	29
	Razem: 202		Razem: 97		Razem: 105	

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP w Leżajsku dzień 31.12.2010 r. według miejsca zamieszkania

Ilość zarejestrowanych ogółem	Miasto	Wieś	Kobiety		Mężczyźni	
			Miasto	Wieś	Miasto	Wieś
202	70	132	37	60	33	72

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP w Leżajsku według stanu na dzień 31.12.2010r. z podziałem na wiek

Ilość zarejestrowanych ogółem	18-24 lat	25-34 lat	35-44 lat	45-54 lat	55-59 lat	60 i więcej
202	33	54	39	49	23	4

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP w Leżajsku na dzień 31.12.2010 r. według wykształcenia

Ilość zarejestrowanych ogółem	Podstawowe i podstawowe nieukończone	Gimnazjalne	Zasadnicze zawodowe	Średnie ogólnokoszt.	Policealne i średnie zawodowe	Wyższe
202	55	4	69	25	34	15

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP w Leżajsku według stanu na dzień 31.12.2010 r. z podziałem na rodzaj niepełnosprawności

Ilość zarejestrowanych: 202 w tym:	Rodzaj niepełnosprawności	Bezrobotni	Poszukujący pracy	Ogółem
	Upośledzenie umysłowe	5	3	8
	Choroby psychiczne	7	6	13
	Zaburzenie głosu, mowy i choroby słuchu	13	6	19
	Choroby narządu wzroku	8	3	11
	Schorzenia narządów ruchu	31	8	39
	Epilepsja	7	1	8
	Choroby układ oddechowego i układu krążenia	19	2	21
	Choroby układu pokarmowego	3	0	3
	Choroby układu moczowo-płciowego	4	1	5
	Choroby neurologiczne	17	8	25
	Inne	11	2	13
	Nieustalony	21	16	37

Sytuacja osób niepełnosprawnych w powiecie leżajskim jest odzwierciedleniem sytuacji w kraju. Z danych krajowych wynika, że zdecydowana większość osób niepełnosprawnych, w tym w wieku produkcyjnym, niestety wciąż pozostaje poza rynkiem pracy. W 2009 r. biernych zawodowo było 84,3% osób niepełnosprawnych w wieku 15 lat i więcej i 75,4% osób w wieku produkcyjnym (wobec adekwatnych udziałów dla osób sprawnych odpowiednio 40,2% i 24,7%). Spośród osób niepełnosprawnych biernych zawodowo w wieku produkcyjnym 87,2% nie poszukiwało pracy z powodu choroby i niesprawności, a 6,9% w związku z emeryturą, 2,1% ze względu na obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu, 1,9% z uwagi na kontynuowanie nauki i uzupełnianie kwalifikacji, a 1,1% -z powodu zniechęcenia bezskutecznością poszukiwań pracy.

Na podstawie analizy sytuacji osób niepełnosprawnych w powiecie leżajskim określone zostały zarówno mocne, jak i słabe strony, a także szanse i zagrożenia istniejące w naszym powiecie.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • coraz lepiej rozpoznane, zdefiniowane i rozumiane potrzeby i problemy osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom zaangażowania środowiska osób niepełnosprawnych w działalność samopomocy

<ul style="list-style-type: none"> • różnorodność form pomocy i pracy z osobami niepełnosprawnymi (PCPR, ŚDS-y, WTZ, ZAZ, Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego) • duża ilość i różnorodność projektów realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych • istnienie na terenie powiatu organizacji pozarządowych, z którymi współpracują instytucje samorządowe • dobry przepływ informacji pomiędzy podmiotami pomocowymi • upowszechnianie w środowisku lokalnym pozytywnych wzorców działań na rzecz osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca ilość ośrodków dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych • istnienie barier, uprzedzeń i stereotypów utrudniających pełen udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym • nierównomierna oferta pomocy osobom niepełnosprawnym • istniejące bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych • nadal niepełna integracja społeczna
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych, postępująca integracja społeczna • współpraca sektora publicznego z sektorem pozarządowym w dziedzinie pomocy osobom niepełnosprawnym • wzrastające możliwości finansowe, organizacyjne, ludzkie i rzeczowe pomocy niepełnosprawnym • coraz szersze korzystanie ze środków PFRON, pozabudżetowych i pomocowych • coraz większe zainteresowanie pracodawców osobami niepełnosprawnymi • stopniowa likwidacja barier architektonicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczona działalność w zakresie prowadzenia edukacji o rozumieniu potrzeb osób niepełnosprawnych • niesprzyjająca pomocy osobom niepełnosprawnym sytuacja ekonomiczno-gospodarcza kraju • duża bierność zawodowa osób niepełnosprawnych, zła sytuacja niepełnosprawnych na rynku pracy • stereotypy, uprzedzenia dotyczące osób niepełnosprawnych

III. CELE PROGRAMU I ICH REALIZACJA

1. Cel główny:

Celem głównym Programu jest „**Umożliwienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym oraz przestrzeganie przysługujących im praw**”.

2. Cele operacyjne:

1. Cel operacyjny 1:

Zwiększenie możliwości samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

2. Cel operacyjny 2:

Zwiększanie możliwości i różnorodności form rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

3. Cel operacyjny 3:

Wzrost aktywności społecznej osób niepełnosprawnych.

4. Cel operacyjny 4:

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

5. Cel operacyjny 5:

Zmiana świadomości społecznej w zakresie uznania praw osób niepełnosprawnych do pełnej integracji ze społeczeństwem.

6. Cel operacyjny 6:

Ścisła współpraca pomiędzy instytucjami, placówkami i organizacjami realizującymi zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, m.in. na rzecz wspierania i wprowadzania innowacyjnych przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych.

3. Realizacja celów operacyjnych:

1. Cel operacyjny 1:

Zwiększenie możliwości samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

Działania:

1. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku w ramach rehabilitacji społecznej finansowanej ze środków PFRON.

2. Likwidacja barier architektonicznych w zakładach opieki zdrowotnej, placówkach oświatowych, budynkach użyteczności publicznej.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku w ramach programów PFRON, m.in. „Programu wyrównywania różnic między regionami”, samorządy gminne oraz powiatowy, SP ZOZ i NZOZ-y, placówki oświatowe, instytucje publiczne, PFRON.

3. Likwidacja barier transportowych umożliwiających osobom niepełnosprawnym przemieszczanie się i komunikowanie.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku w ramach programów PFRON, m.in. „Programu wyrównywania różnic między regionami”, a także innych programów z udziałem środków własnych, placówki prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, samorząd gminny i powiatowy, jednostki prowadzące placówki dla osób niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe.

4. Realizacja projektów adresowanych do osób niepełnosprawnych, mających na celu rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych, współfinansowanych m.in. z Unii Europejskiej, budżetu państwa, PFRON, samorządów.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku, instytucje i placówki pomocy społecznej prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe.

5. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz indywidualnych konsultacji związanych z codziennym funkcjonowaniem, rozwiązywaniem problemów osób niepełnosprawnych, działalność doradcy ds. osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku (doradca ds. osób niepełnosprawnych, asystent rodzin, pracownicy socjalni), placówki dla osób niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe.

6. Utworzenie lokalnej sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, placówki dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi, instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Rezultaty:

1. Zapobieżenie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.
2. Większa zdolność osób niepełnosprawnych do samodzielnego funkcjonowania.
3. Dostęp do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym.
4. Dostęp do zakładów opieki zdrowotnej, placówek oświatowych, obiektów użyteczności publicznej.
5. Możliwość korzystania przez osoby niepełnosprawne ze swobodnego przemieszczania się i komunikowania.
6. Większa aktywność osób niepełnosprawnych i lepsze radzenie sobie z problemami związanymi z codziennym funkcjonowaniem.
7. Uzyskanie oparcia społecznego przez osoby z zaburzeniami psychicznymi.

2. Cel operacyjny 2:

Zwiększanie możliwości i różnorodności form rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Działania:

1. Zwiększenie możliwości rehabilitacji w zakładach opieki zdrowotnej, doposażenie w sprzęt rehabilitacyjny.

Realizatorzy: zakłady opieki zdrowotnej, ich organy prowadzące, w ramach programów PFRON oraz innych programów celowych.

2. Zaopatrzenie osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku w ramach dofinansowań ze środków PFRON (rehabilitacja społeczna), dalsze prowadzenie Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych „Sprawnym być”.

3. Udział osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku w ramach dofinansowań ze środków PFRON (rehabilitacja społeczna) oraz projektów realizowanych dla osób niepełnosprawnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

4. Prowadzenie i rozwój placówek dla osób niepełnosprawnych, bądź w których przebywają m.in. osoby niepełnosprawne, prowadzonych przez Powiat Leżajski – Środowiskowy Dom Samopomocy w Jelnej, Dom Pomocy Społecznej w Piskorowicach-Mołyniach, Dom Pomocy Społecznej im. Józefa Żurawia w Brzozie Królewskiej. Wspieranie i rozwój pozostałych placówek: Warsztat Terapii Zajęciowej w Leżajsku, Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarzynie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach, Zakład Aktywności Zawodowej w Nowej Sarzynie.

Realizator: Powiat Leżajski, placówki dla osób niepełnosprawnych, organy prowadzące placówki.

5. Prowadzenie i rozwój placówek o charakterze oświatowym dla osób niepełnosprawnych – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Leżajsku, Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Laszczynach.

Realizatorzy: samorząd powiatowy i gminny, placówki oświatowe, organy prowadzące placówki oświatowe o charakterze specjalnym.

6. Tworzenie nowych bądź poszerzanie możliwości zarówno w zakresie prowadzonej rehabilitacji jak i ilości uczestników obecnie funkcjonujących placówek dla osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Powiat Leżajski, samorząd gminny, organy prowadzące placówki, organizacje pozarządowe.

Rezultaty:

1. Większe możliwości rehabilitacji osób niepełnosprawności.
2. Rozwój istniejącej bazy rehabilitacyjnej osób niepełnosprawnych.
3. Podniesienie jakości oraz możliwości kształcenia osób niepełnosprawnych przez placówki oświatowe.
4. Dostęp do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną.

3. Cel operacyjny 3:

Wzrost aktywności społecznej osób niepełnosprawnych.

Działania:

1. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego i grupowego w zakresie podnoszenia kompetencji społecznych osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku w ramach działalności statutowej oraz realizowanych projektów, instytucje i organizacje pomocy społecznej.

2. Realizacja specjalistycznych projektów i programów adresowanych do osób niepełnosprawnych.

Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, instytucje i organizacje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe.

3. Organizowanie i prowadzenie treningów kompetencji społecznych dla osób niepełnosprawnych.

Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, instytucje i organizacje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe.

4. Inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań pomocowych dla osób niepełnosprawnych, ułatwiających społeczne funkcjonowanie, takich jak: osoby ze znajomością języka migowego w instytucjach i urzędach, asystenci rodzin i doradcy ds. osób niepełnosprawnych w instytucjach, urzędach, placówkach pomocy społecznej.

Realizatorzy: instytucje i urzędy użyteczności publicznej, placówki pomocy społecznej, samorząd powiatowy i gminny, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych, PFRON.

5. Organizowanie, współfinansowanie i wspieranie działań mających na celu integrację społeczną – imprezy integracyjne, kulturalne, turystyczne, rekreacyjne i sportowe z udziałem osób niepełnosprawnych, przeglądy twórczości osób niepełnosprawnych, inne imprezy o charakterze otwartym.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, samorządy gminne, instytucje, urzędy i organizacje zajmujące się osobami niepełnosprawnymi, placówki pomocy społecznej, instytucje kościelne, placówki oświatowe, wolontariusze.

6. Promowanie działań mających na celu włączanie się osób niepełnosprawnych, ich środowisk i organizacji w życie społeczne (wszelkie działania o charakterze społecznym, kulturalnym, samorządowym itp.).

Realizatorzy: samorządy gminne i powiatowy, instytucje i organizacje społeczne, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, osoby niepełnosprawne.

Rezultaty:

1. Zapobieżenie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

2. Pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

3. Integracja społeczna, prezentacja osób niepełnosprawnych jako osób twórczych, aktywnych, w pełni wartościowych.

4. Większa zdolność do pełnienia ról społecznych przez osoby niepełnosprawne.

5. Uczestnictwo w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

4. Cel operacyjny 4:

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Działania:

1. Finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji zatrudnienia w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

Realizatorzy: Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku w ramach rehabilitacji zawodowej, PFRON, pracodawcy.

2. Przyznawanie osobom niepełnosprawnym dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Realizatorzy: Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku (w miarę posiadanych środków z PFRON w ramach rehabilitacji zawodowej), PFRON.

3. Dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na: adaptację pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, adaptację lub nabycie urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy i inne działania określone w art. 26 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 z późn. zm.).

Realizatorzy: Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku (w miarę posiadanych środków z PFRON w ramach rehabilitacji zawodowej), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku (w ramach programów celowych PFRON i innych programów), PFRON, pracodawcy i zakłady pracy.

4. Prowadzenie doradztwa i pośrednictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku (doradca ds. osób niepełnosprawnych, asystent rodzin, pracownicy socjalni), organizacje pozarządowe (m.in. Leżajskie Stowarzyszenie Rozwoju), biura pośrednictwa pracy.

5. Podniesienie kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych, poprzez organizowanie szkoleń zawodowych zgodnie z zainteresowaniami i możliwościami psychofizycznymi osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku (w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej), organizacje pozarządowe, instytucje i organizacje szkoleniowe.

6. Realizacja projektów mających na celu rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku, instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe.

7. Ścisła współpraca instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy.

Realizatorzy: Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe.

Rezultaty:

1. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych, zapobieżenie wykluczeniu z rynku pracy.
2. Podniesienie motywacji, kwalifikacji zawodowych, umiejętności poszukiwania pracy, zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
3. Pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym.
4. Poprawa sytuacji ekonomicznej osób niepełnosprawnych.
5. Zwiększenie poczucia własnej wartości wśród niepełnosprawnych.
6. Podniesienie jakości usług świadczonych przez instytucje działające w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

5. Cel operacyjny 5:

Zmiana świadomości społecznej w zakresie uznania praw osób niepełnosprawnych do pełnej integracji ze społeczeństwem.

Działania:

1. Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych, uznanie ich jako pełnoprawnych członków społeczeństwa.

Realizatorzy: instytucje, służby, organizacje, środowiska, ogół społeczeństwa.

2. Organizowanie kampanii informacyjnej, mającej na celu:

- likwidację barier społecznych
- poprawę postrzegania osób niepełnosprawnych jako pełnoprawnych członków społeczeństwa
- kształtowanie pozytywnego wizerunku osób z zaburzeniami psychicznymi
- promocję praw osób niepełnosprawnych
- integrację społeczną.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, samorządy gminne i powiatowy, organizacje społeczne, instytucje pomocy społecznej, media.

3. Organizacja imprez otwartych z udziałem osób niepełnosprawnych, prezentowanie twórczości i osiągnięć osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: organizacje, instytucje i placówki zajmujące się osobami niepełnosprawnymi, samorządy gminne i powiatowy, organizacje kulturalne i społeczne, media.

4. Inicjowanie działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, pełnej akceptacji społecznej.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, samorządy gminne i powiatowy, organizacje społeczne, instytucje pomocy społecznej, media.

5. Publikacje, materiały w środkach masowej komunikacji, konferencje, spotkania, mające na celu upowszechnianie praw osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: organizacje, instytucje i placówki zajmujące się osobami niepełnosprawnymi, samorządy gminne i powiatowy, organizacje społeczne, organizacje pozarządowe, osoby niepełnosprawne i środowiska osób niepełnosprawnych, media.

Rezultaty:

1. Korzystanie z pełni praw przysługujących osobom niepełnosprawnym.
2. Poprawa postrzegania osób niepełnosprawnych przez ogół społeczeństwa.
3. Integracja społeczna.
4. Większa świadomość praw i znajomość problematyki osób niepełnosprawnych przez społeczeństwo.
5. Likwidacja barier psychospołecznych.
6. Pełniejsze uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

6. Cel operacyjny 6:

Ścisła współpraca pomiędzy instytucjami, placówkami i organizacjami realizującymi zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, m.in. na rzecz wspierania i wprowadzania innowacyjnych przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych.

Działania:

1. Inspirowanie, zachęcanie i wspieranie wprowadzania nowatorskich przedsięwzięć i rozwiązań dla osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, instytucje, organizacje, placówki i inne podmioty działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

2. Dostarczanie wiedzy o nowych rozwiązaniach na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, instytucje, organizacje, placówki i inne podmioty działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

3. Integracja i współpraca instytucji, organizacji i środowisk na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: instytucje, organizacje, placówki i inne podmioty działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

4. Współpraca na rzecz wprowadzania nowoczesnych rozwiązań dla osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy: instytucje, organizacje, placówki i inne podmioty działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Rezultaty:

1. Podniesienie jakości usług i pomocy świadczonej osobom niepełnosprawnym przez instytucje, placówki i organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

2. Podnoszenie kwalifikacji, wiedzy oraz profesjonalizacji kadry pomocy społecznej, instytucji, placówek i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Coraz lepsze rozwiązania w zakresie rehabilitacji i rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.
4. Poprawa skuteczności działania dzięki pracy interdyscyplinarnej i zespołowej.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest przede wszystkim do:

1. Osób niepełnosprawnych z terenu powiatu leżajskiego,
2. Organizacji i stowarzyszeń osób niepełnosprawnych,
3. Placówek i instytucji działające na rzecz osób niepełnosprawnych,
4. Pracodawców z terenu powiatu leżajskiego.
5. Ogółu społeczeństwa.

V. PARTNERZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przy współpracy następujących partnerów:

1. Powiat Leżajski, w tym jego jednostki organizacyjne:
 - 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku wraz z:
 - Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Leżajsku
 - Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Leżajsku.
 - Wypożyczalnią sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych „Sprawnym być”
 - 2) Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku
 - 3) Środowiskowy Dom Samopomocy w Jelnej
 - 4) Dom Pomocy Społecznej w Piskorowicach-Mołyniach
 - 5) Dom Pomocy Społecznej im. Józefa Żurawia w Brzozie Królewskiej
 - 6) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Leżajsku
2. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
3. Samorząd Województwa Podkarpackiego.
4. Wojewoda Podkarpacki.
5. Gminy Powiatu Leżajskiego wraz z miejskim, miejsko-gminnym oraz gminnymi ośrodkami pomocy społecznej.
6. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarzynie.
7. Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach.
8. Warsztat Terapii Zajęciowej w Leżajsku.
9. Zakład Aktywności Zawodowej w Nowej Sarzynie.
10. Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Laszczynach.
11. Specjalny Ośrodek Szkolny-Wychowawczy w Leżajsku.
12. Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku.
13. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Leżajsku.
14. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo w Leżajsku.
15. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Grodzisku Dolnym.
16. Stowarzyszenie „Integracja bez Granic” w Sarzynie.
17. Stowarzyszenie „Dobry DOM” w Woli Zarczyckiej.
18. Stowarzyszenie „Nie Dzieli Nas Nic” w Leżajsku
19. Polski Związek Niewidomych i Niedowidzących Koło Powiatowe w Leżajsku.
20. Caritas Archidiecezji Przemyskiej Oddział Leżajsk.
21. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Leżajsku.
22. Powiatowa Społeczna Rada Osób Niepełnosprawnych.
23. Pracodawcy.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródła finansowania Programu są następujące:

1. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
2. Środki Powiatu Leżajskiego.
3. Budżety jednostek Powiatu Leżajskiego działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
4. Środki gmin powiatu leżajskiego.
5. Dotacje celowe pochodzące z:

- budżetu państwa na zadania związane z programami i innymi działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych

- Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie

- Samorządu Województwa Podkarpackiego

6. Środki Unii Europejskiej.

7. Darowizny i pomoc sponsorów.

VII. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ Z REALIZACJI PROGRAMU

Monitorowanie Programu będzie prowadzone na bieżąco przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, na podstawie sprawozdawczości własnej oraz pozyskanej od instytucji, służb i organizacji współpracujących z Powiatem Leżajskim. Ponadto corocznie PCPR przedłoży sprawozdanie z realizacji Programu Radzie Powiatu Leżajskiego.

VIII. ZAKOŃCZENIE

Osoby niepełnosprawne mają prawo do samodzielnego, niezależnego i aktywnego życia oraz do korzystania, na zasadzie równości, z praw i obowiązków ustanowionych dla ogółu obywateli, bez względu na wiek, rodzaj, przyczynę i stopień niepełnosprawności. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych winny być podejmowane z poszanowaniem ich godności i prawa do dokonywania samodzielných wyborów życiowych. Niniejszy Program zawiera kierunkowy plan działań na lata 2011-2016. Jego realizacja winna przynieść korzyść nie tylko samym osobom niepełnosprawnym, ale również całej społeczności naszego Powiatu.

